

فرهنگ، منطق، رسانه

محمد رضا واعظ

امروزه با ظهور پدیده‌هایی مثل رسانه‌های جمعی که موجب افزایش سرعت و سهولت تبادل اطلاعات شده‌اند، افرادی که دانش توانایی بازی با لغات و مفاهیم را دارند به راحتی می‌توانند به اذهان عمومی دراستای مقاصدشان جهت‌دهند.

در این رهگذر می‌توان با فراگیری علم منطق و آموزش مهارت‌های تفکر نقادانه به شهروندان، از افتادن به دام چنین سودجویی‌هایی جلوگیری کرد. اگر تفکر رایج به معنای رسیدن از امور معلوم به امور مجهول تعریف کنیم، منطق ابزاری است که ما را از خطا در اندیشیدن مصون می‌دارد. بدین صورت که یک استدلال منطقی معتبر باید دارای دو شرط باشد: اول اینکه مقدمات و دلایل ارائه شده صحیح باشند و دوم اینکه نتیجه مورد نظر از این مقدمات طبق اصول منطقی حاصل شود. تفکر انتقادی توانایی گردآوری و ارزیابی اطلاعات به شیوه‌ای منطقی، بی‌طرفانه و عمیق است، به طوری که بتوان به نتیجه موجه از طریق دلایل معقول دست یافت. حال اگر فردی به هنگام اقامه یک ادعا، آگاهانه یا ناآگاهانه از ارائه دلیل (به عنوان مقدمات استدلال) برای ادعای خود طفره رود یا جملاتی نامربوط را به عنوان دلیل برای توجیه ادعای خود ارائه کند یا در اعمال قواعد اصول منطقی برمقدمات جهت نتیجه‌گیری دچار خطای صوری شود، مرتکب مغالطه یا همان سفسطه شده‌است.

اگر توجه کرده باشید بسیاری از کارشناسان فوتبال، گزارشگران ورزشی تلویزیون و بعضا مدیران مسوولان وقت دوشاهکاه استقلال و پیروزی به هنگام بررسی‌های کارشناسانه خود تاکید زیادی دارند که از این عبارت استفاده کنند: «اگر استقلال و پرسپولیس قوی باشند، تیم ملی ما نیز قوی خواهد بود.» این جمله از نظر منطقی یک مغالطه بزرگ است. در ادامه توضیح خواهم داد که چرا؟

جمله ذکرشده نمونه یک گزاره شرطی کاذب است و حاوی این معناست که هرگاه تیم‌های استقلال و پیروزی قوی باشند، ضرورتاً تیم ملی نیز قوی خواهد بود؛ به عبارت دیگر، اگر تیم ملی قوی نباشد، تیم‌های استقلال و پیروزی قوی نبوده‌اند؛ اما به راحتی می‌توان با ذکر یک مثال نقض صدق گزاره مورد نظر را مورد مناقشه قرار داد. برای مثال می‌توان به مقطعی از تاریخ فوتبال ایران اشاره کرد که اگرچه تیم‌های استقلال و پیروزی قوی نبوده‌اند و در دره‌بندی لیگ در دره‌های پایینی قرار داشته‌اند، اما تیم ملی نتایج خوبی را گرفته است. مثال اشکارا دم دستی این ادعالیگ سال گذشته(۹۲-۹۴) است

که در دره‌بندی نهایی استقلال در دره ششم و پیروزی در دره هشتم قرار گرفت، اما تیم ملی فوتبال ایران از نظر کیفی و گرفتن نتیجه در شرایط خوبی قرار داشت. علاوه بر این، در موقعیت فعلی که بیشتر بازیکنان تیم ملی فوتبال ایران ی‌ادر باشگاه‌های داخلی به غیر از استقلال و پیروزی بازی می‌کنند و تنها و تنها چارپایزکن از این دو تیم در آخرین لیست اعلام شده از طرف کارلوس کی‌روش قرار گرفته‌اند، میان قوی بودن استقلال و پیروزی و قوی بودن تیم ملی چنین ارتباطی برقرار کردن خارج از منطق و فهم متعارف است.

از طرف دیگر در یادداشت گذشته توضیح دادم هنگامی که یک فرد ادعایی را مطرح کند و به جای ارائه دلیل برای توجیه ادعای خود به احساسات متوسل شود، در علم منطق این کار مغالطه توسل به احساسات نامیده می‌شود. حال اگر مدیر باشگاه یا یکی از مسوولان و بازیکنان یکی از دو تیم استقلال و پیروزی، عمدا یا سهوا، در صحبت‌های خود با صراحت و قطعیت تمام چنین ادعایی را بیان کند، او نیز مرتکب مغالطه توسل به احساسات شده‌است.

در حقیقت، این فرد با بیان چنین گزاره شرطی، از طریق توسل به احساسات ملی‌گرایانه مردم، دارد عوام فریبی می‌کند تا نوعی تصدیق جمعی نسبت به نتیجه مطلوب خود به دست آورد. برای مثال شرایطی را در نظر بگیرید که یکی از دو تیم مذکور به خاطر داشتن مشکلات مالی شدید در شرایط خوبی قرار ندارد و مدیران باشگاه در یکی از رسانه‌ها بیان چنین گزاره‌ای قصد دارد هیجانان و احساسات ملی‌گرایانه مردم را برانگیزد تا از این طریق بتوانند با فشار وارد کردن بر مسوولان وزارت ورزش که متولیان این دو تیم هستند امتیازات مالی خوبی بگیرد. در این شرایط، از آنجا که مردم تعلق خاطر زیادی به تیم ملی کشور خود دارند و همواره می‌خواهند تیم ملی کشورشان قوی باشد با شنیدن این ادعائحت تاثیر قرار گرفته و مسوولان وزارت ورزش و دیگر مسوولان دولتی راتحت فشار قرار می‌دهند و از آنها واگذاری امکانات مالی بیشتر به این دو تیم مذکوررا طلب می‌کنند. این مغالطه در ذیل مغالطه‌هایی توسل به احساسات، مغالطه «عوام فریبی» نامیده می‌شود. به عبارت دقیق‌تر، در مغالطه عوام فریبی شخص به جای اقامه استدلال برای اثبات ادعای خود، سعی می‌کند از راه تحریک احساسات و هیجانات جمعی و توسل به عواطف و جوحاکم نوعی تصدیق جمعی نسبت به نتیجه مطلوب خود به دست آورد به طوری که به تک‌تک افراد گروه چنین القا شود که آنها باید بر این عقیده، به نوعی بی‌تفاوتی یا گروه رسیده‌اند و این بی‌تفاوتی به آنها امنیت خاطر و قدرت می‌دهد. ☐

معاون هنری حوزه هنری گفت: حوزه هنری بهاری دارد که ما از آن غفلت کرده‌ایم. باید به هفته هنر انقلاب که با بهار طبیعت هم مقارن شده‌است به عنوان یک ثروت نگاه کنیم.

به گزارش ایسنا، فاضل نظری در دیدار نوروزی رییس، هنرمندان و کارکنان این نهاد انقلابی با بیان اینکه تمام بخش‌های حوزه هنری اعضای یک پیکر هستند، اظهار کرد: باید به این طرز تفکر برسیم که هر عضوی از این نهاد اگر کارش را خوب انجام دهد، تاثیر آن را در بخش‌های دیگر نیز دیده خواهد شد.

وی ادامه داد: حوزه هنری را می‌توان به یک مزرعه تشبیه کرد و ممکن است برداشت محصول از این مزرعه بزمان مواجه شود یا باقت‌هایی داشته باشد.

هنرمندانی در حوزه هنری رشد کرده‌اند که وقتی به شرایط امروزشان نگاه می‌کنیم، می‌بینیم که هیچ تناسبی با ارزش‌های مدنظر حوزه هنری ندارند. اما در عین حال هنرمندان بسیاری هم وجود دارند که حوزه هنری به داشتن آنها افتخار می‌کند.

نظری همچنین گفت: ملاک ارزشیابی ما جشنواره‌ها نیستند، اما موفقیت در جشنواره‌ها می‌تواند یکی از نشانه‌های موفقیت هنرمندان حوزه هنری باشد و در سالی که گذشت این موفقیت به عددی سه رقمی رسید و بیش از ۱۰۰ هنرمند حوزه هنری در جشنواره‌های

معاون هنری حوزه هنری مطرح کرد:

هفته هنر انقلاب، یک ثروت است

مختلف موفق به کسب مقام شدند.

معاون هنری حوزه هنری با اشاره به اینکه در سال ۹۵ تغییراتی در برخی برنامه‌های حوزه هنری ایجاد خواهد شد، عنوان کرد: برگزاری برخی جشنواره‌ها به سال آینده موکول می‌شود و برخی جشنواره‌های

دوسالیانه نیز سالیانه می‌شوند.

وی درباره هفته هنر انقلاب نیز اظهار داشت: حوزه هنری بهاری دارد که ما از آن غفلت کرده‌ایم. باید به هفته هنر انقلاب که با بهار طبیعت هم مقارن شده‌است به عنوان یک ثروت نگاه کنیم.

صفهان زیبا

حمایت رسانه‌های مکتوب عیدانه کتاب را نونوار کرد

استان اصفهان در صدر فروش نوروزی کتاب ایستاد

☐ حمایت رسانه‌های مکتوب به موفقیت این

طرح کمک کرد

مدیر کتابفروشی مهرگان که جایگاه نخست کشور را از نظر فروش به خود اختصاص داده‌است با بیان اینکه همه‌بار این طرح را بر روی کتاب‌فروشی‌ها انداختند می‌گوید: اگر موج ایجاد شده توسط رسانه‌های مکتوب مثل روزنامه و مجلات در کنار موج نخگان در شبکه‌های اجتماعی نبود چنین استقبالی از طرح به میان نمی‌آمد. او حرف‌هایش را با گله از عدم همراهی صدا و سیما با این طرح اینطور ادامه می‌دهد: در حالی که هر دقیقه چندین تبلیغ پفک و خوردنی در شبکه‌های سیما پخش می‌شود، واقعا این سوال مطرح‌است که چرا صداوسیما از این طرح که یک طرح ملی و فرهنگی است، حمایتی نکند!

وی اضافه می‌کند: با وجود اینکه استقبال از این طرح برای کتابفروشی‌ها رضایت‌بخش بود، اگر اطلاع‌رسانی بهتری توسط متولیان انجام می‌شد استقبال می‌توانست بیشتر از این مقدار در کل کشور باشد. فتاحی در پاسخ به این سوال که آیا این طرح توانست اقشار مختلف را درگیر کند، اینطور می‌گوید: تا حدی این اتفاق افتاد و پای افرادی که تا از محیط کتاب‌فروشی‌ها جدا بودند دوباره به کتاب‌فروشی‌ها باز شد. او در ادامه محسنات این طرح می‌گوید: فروش نیمه اول فروردین همواره بسیار پایین بوده‌است و به واسطه این طرح فروش فروردین کتاب‌فروشی‌های حاضر در

طرح چندین برابر شده‌است. او در پاسخ به این سوال که طرح‌های تخفیف‌داری آیا به رشد کتاب‌فروشی‌ها شما کمک می‌کند، اظهار داشت: مادر این مدت سعی کردیم علاوه برداشتن فروش اینترنتی، بسته کامل رشته‌های فنی‌مهندسی را همواره برای مشتری مهیا کنیم. وجود طرح‌های تخفیف‌دار که سبب موج‌های اینترنتی شود در فروش موثر است. اما فروش کتاب‌فروشی‌ها در طی سال به واسطه مجموعه کامل کتاب‌هایی که در رشته‌های مختلف جمع کرده‌ایم تضمین شده‌است. فتاحی دلیل در صدر ایستادن کتاب‌فروشی مهرگان در این طرح را اینگونه برشمرد: «کتابفروشی به وسعت ایران» نیز رتبه اول پر فروش را داشت، این نشان از برخورد فرهنگی مردم اصفهان با کتاب دارد. در اینکه موفقیت تصادفی نیست شکی نباید داشت.

حبیب‌رضازرانی در پاسخ به این سوال که برای رونق گرفتن امر کتاب در استان چه برنامه‌هایی از طرف اداره ارشاد اسلامی تدوین شده‌است، اظهار داشت: طرح‌هایی چون فروش فصلی و برپایی نمایشگاه کتاب در شهر پیرو تدوین شده‌است. در طرحی نیز سعی داریم در قدم اول ناشران پرکار و فعال را شناسایی و بعد معرفی کتاب به همراه ناشر صورت بگیرد.

اگرچه با توجه به اطلاعات محدودی که نسبت به کتاب وجود دارد، کتاب‌های اسم و رسم دار و مشهور بیشتر فروش می‌روند و باید فکری برای معرفی کتاب‌های ناشناخته‌تر بشود.

☐ موفقیت، تصادفی نیست

مدیر کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان اصفهان در مورد موفقیت طرح عیدانه کتاب معتقد است: این طرح نشان از پتانسیل بالای موجود در استان اصفهان در زمینه کتاب دارد. میزان استقبال از این طرح را نباید به پای توریستی بودن شهر اصفهان نوشت. چرا که استان اصفهان در طرح پایتخت در این طرح به دلیل آنکه در طول سال خود طرح‌های اینترنتی بسیاری دارند، در فروش پایین پایتخت بی‌تاثیر نیست. از طرفی با توجه به موارد ذکرشده و اینکه انتشارات بزرگی چون چشمه، کتاب‌فروشی‌های نیاوران و فرشته در این طرح نبوده‌اند، نمی‌توان به آمار فروش کتاب در تهران استناد کرد. او در مورد این طرح ادامه می‌دهد: میزان فروش کتاب در این طرح قطعاً بر میزان فروش در نمایشگاه کتاب اثر می‌گذارد. البته وجود چنین طرح‌هایی سبب می‌شود اقشار مختلف بار دیگر با کتاب ارتباط بگیرند. صورت بگیرد.

☐ استقبال از طرح عیدانه کتاب و فروش خوب کتابفروشی‌ها در کشور موضوعی است که توجه صاحب‌نظران و کارشناسان زیادی را به خود جلب کرده‌است. همچنین قرار گرفتن اصفهان در صدر استان‌ها در این آمار و پیشرو شدن آن مساله‌ای است که نمی‌توان نسبت به آن بی‌تفاوت بود. علاوه بر اینکه باید به این نکته توجه داشت که استان اصفهان چندی پیش در طرح «کتابفروشی به وسعت ایران» نیز رتبه اول پر فروش‌ترین‌ها را کسب کرده بود. مساله‌ای که نیاز به واکاوی دارد و طرح این موضوع را بیشتر پیش‌روی ما می‌گذارد.

☐ آیا اصفهان واقعا در صدر قرار دارد؟

در طرح عیدانه کتاب در ۲۱ استان و با مشارکت ۳۲۷ کتابفروشی، ۲۸۶ هزار و ۷۴۴ نسخه کتاب از سوی ۱۰۳ هزار و ۱۶۸ نفر خریداری شده‌است.

در این طرح که با هدف اختصاصی ارائه خرید کتاب به صورت مستقیم از سوی دولت به مردم اجرا شد، استان اصفهان با ۵۹۹ کتابفروشی فعال و ۱۸ هزار و ۵۷۴ خریدار توانست بالاتر از استان تهران با ۸۶۶ کتابفروشی، در مقام نخست پر فروش‌ترین استان براساس خریدار قرار بگیرد.

اختلاف بین این دو استان پنج هزار خریدار است، اما آیا این اختلاف نشان دهنده میزان فروش بیشتر کتاب در اصفهان نسبت به پایتخت چند میلیونی است؟

+ ردیابی

نیوشاتولکیان:

عکاسی که زنان محور آثارش هستند

منوبیسم نیوشاتولکیان بخواتیم تنها عکاس زن ایرانی در معتبرترین آژانس عکس دنیا مگنوم فوتو، در مورد اعتبار آژانس عکس مگنوم لازم نیست زیاد حرف بزنیم. تاثیر این آژانس بر پیکره عکاسی انکارناپذیر است. فوتوژورنالیسم در مگنوم معنا پیدا می‌کند. تحولات تاریخی در مگنوم ثبت شده‌اند. حافظه بسیاری از کشورها در این آژانس یافت می‌شود. این جمله‌ها به دور از هیچگونه اغراقی گفته شدند. اگر عکاسی مادر می‌خواست، مادری بهتر از مگنوم فوتو پیدا نمی‌کرد. کمی به جملات گفته شده فکر کنید، می‌توانید در نظر بگیرید عضو شدن در چنین آژانسی چقدر می‌تواند سخت باشد. نیوشاتولکیان از پس این

کار سخت برآمده و توانسته به این امپراطوری راه پیدا کند. او به واسطه پرداختن به موضوع زن در کشورهای مختلف چون ایران، عراق و سوریه وارد این آژانس شده‌است. عکس‌هایش به واسطه پرداخت‌های جامعه شناختی به سوزه‌ها، قدرت می‌گیرند آنجا که عکس‌ها از زیست زنان ایرانی و محرومیت زنان سوریه و عراق خبری می‌دهد. برخورد او با چنین سوزه‌هایی بی‌واسطه و مستندگونه‌است. سعی نمی‌کند المان‌های زیادی را در عکس بگنجاند، او برای بیان واقعیت به صراحت و خلاصه‌گویی در عکس متوسل شده‌است. آدرس سایت تولکیان به این صورت است: www.newshatavakolion.com

افتتاح سینما فلسطین اصفهان در هفته هنر انقلاب اسلامی

سینما فلسطین اصفهان پس از چهار ماه بازسازی، در ساعت ۱۷ بعدازظهر روز چهارشنبه ۲۵ فروردین ماه همزمان با هفته هنر انقلاب اسلامی افتتاح می‌شود.

به گزارش روابط عمومی حوزه هنری استان اصفهان، سینما فلسطین در روز چهارشنبه با حضور برخی از مسوولان و مدیران عالی رتبه کشور و استان در میان جمعی از هنرمندان و سینمادوستان اصفهانی رسماً باگزشایی و افتتاح خواهد شد.

در این افتتاح این سینما که از ساعت ۱۷ بعدازظهر در سینما فلسطین برگزار می‌شود در نماهنگی مراحل مختلف بازسازی و چگونگی روند ساخت این سینما به نمایش در خواهد آمد.

سینمای مذکور در نخستین روزهای فروردین سال ۱۳۹۵ کار خود را با نمایش فیلم «ابد و یک‌روز» آغاز کرد و با توجه به موقعیت مکانی و فضای مطلوب، مورد استقبال مخاطبان اصفهانی و مهمانان نوروزی قرار گرفت. گفتنی‌است این سینما که در خیابان چهارباغ عباسی اصفهان قرار دارد در سال‌های قبل کاربری خود را به عنوان سینما از دست داده بود و تنها برای اجرای تئاتر صحنه‌ای استفاده می‌شده‌وم اکنون پس از اسال‌ها تعطیلی بازسازی و افتتاح می‌شود. ☐

☐

حسن نجفی درگذشت

حسن نجفی، شاعر و مترجم زبان انگلیسی درگذشت.

به گزارش ایسنا، نجفی که به زبان انگلیسی شعر می‌گفت و عمده شعرهایش را در صحنه اتمه اظهار (ع) سروده‌است، در سن ۸۳ سالگی از دنیا رفت. شعرهای او در مناسبت‌های مختلف مذهبی در رسانه‌های انگلیسی‌زبان داخلی و خارجی منتشر شده‌است که از جمله این رسانه‌ها می‌توان به کیهان اینترنتال اشاره کرد. از این شعرها سه جلد کتاب نیز منتشر شده‌است.

حسن نجفی دارای مدرک دکتری ادبیات انگلیسی بود و علاوه بر ترجمه کتاب‌های مختلف، قرآن کریم را به انگلیسی ترجمه کرده‌است.

وی سال‌ها پیش به دلیل ترجمه شعرهای امام خمینی (ره) به انگلیسی مورد تقدیر قرار گرفت. دکتر حسن نجفی که سال‌های اخیر در قم سکونت داشت، در قبرستان بقیع این شهر به خاک سپرده شد. ☐

☐

تفاهم‌نامه‌ای برای عرضه

«بهترین داستان‌های جهان»

☐ «بنیاد ادبیات داستانی» طی تفاهم‌نامه‌ای «بهترین داستان‌های جهان» را در نمایشگاه

کتاب عرضه می‌کند.

به گزارش ایسنا،گزیده بهترین داستان‌های قرون ۱۹ و ۲۰ جهان به انتخاب، ترجمه، تالیف و با مقدمه‌ای از احمد گلشیری که پیش از این از سوی انتشارات «عصر داستان» به چاپ رسیده بود در اجرای نخستین مرحله از تفاهم‌نامه «بنیاد شعر و ادبیات داستانی ایرانیان» و «انتشارات علمی، فرهنگی» به چاپ دیگر رسید.

بنا بر اعلام بنیاد شعر و ادبیات داستانی ایرانیان، این کتاب که در برگزیده داستان‌های کوتاه اولادامیمیر ناباکوف، کارلوس فونتنس، ریچارد براتینگان، گابریل گارسیا مارکز، ریچون کارور، هاروکی موراکامی، آلیس واکر، ماکسیم گورکی، جک لندن، محمدعلی جمال‌زاده، بزرگ علوی، آلن رب‌گریه، ارنست همینگوی، آلبرت کامو، فرانتس کافکا، جیمز جویس، آنتوان چخوف، فئودور داستایفسکی، لئون تولستوی و… است، درآستانه بیست و نهمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب چاپ و در این نمایشگاه، عرضه می‌شود. این کتاب، پیش‌تر در او‌اخر سال ۹۲ و در پنج جلد از سوی انتشارات عصر داستان منتشر شده بود. ☐

☐

کتابی از ولی شیراندازی

منتشر شد

☐ کتاب «تحلیل کارگردانی مرگ پیشه‌ور» نوشته ولی شیراندازی منتشر می‌شود.

به گزارش ایسنا، این کتاب که دومین کتاب مورد حمایت موسسه هنرمندان پیشکسوت«است به

زودی در انتشارات نمایش به چاپ می‌رسد.

☐ «تحلیل از یک نمایشنامه معروف اثر «آرتور میلر» برگرفته از یک نمایشنامه معروف اثر «آرتور میلر» است، به قلم پیشکسوت هنرهای نمایشی، ولی شیراندازی درباره اجزای داخلی و خارجی این نمایشنامه و همچنین اجزای خود این هنرمند از این اثر برجسته هنری در طول یک عمر فعالیت نمایشی به رشته نگارش درآمده‌است.

این کتاب که به گفته ولی شیراندازی در ابتدا اثری از نویسنده هنرمندان پیشکسوت است که با حمایت این موسسه تولید و عرضه می‌شود.

پیش‌تر کتاب «بی‌تقاب» نوشته خسرو حکیم‌رباط نیز با حمایت این موسسه منتشر شده‌است. ☐